

Szerkesztési iroda:
Rimaszombat, főter 32. sz. a.
Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bérmentlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj:
Égész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN HÉT VASÁRNAPJÁN.

Kiadó-hivatal:
R.-szombat, Losonezi-utca 24. sz. **Rábely Miklós** könyvnyomdájában. — Ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetési pénz-, hirdetmény-, nyilttér- és felszámolások.

Hirdetési díj:
Egy négy hasábos petisior terfogata 5 kr.
Bélyegdíj: minden beiktatás után 30 kr.

Nyilttér:
Egy sor 20 kr.

Előfizetéseket elfogad: A „Gömör-Kishont” kiadó-hivatala Rimaszombat Losonezi-utca 24. sz., nemkülönböztetve minden hazai postahivatal. — A előfizetések legzélszerűben postautalvány útján eszközölhetők. — **Hirdetéseket** csupán a kiadó-hivatal vesz fel.

Mire van szükségünk?

Ha ezt a kérdést a szélbali ellenzék valamelyik tagjának, de bárkinek is föltesszük épen most — bizonyára azt feleli: választásokra, már t. i. az országos képviselők választására, — melyről illenék is beszélni azok előtt, kik a választói jog gyakorlásának nem-sokára alkalmát vehetik, de hát nekünk nem hivatásunk politikai fejtegetésekkel meggyőződésekre hatni, inkább meggyőzést eszközölni: bár ugyan igen ohajtjuk, hogy egy tekintélyes, politikai szempontból conservatív férfi neve alatt tömörüljenek a „párt“-ok, no de erről beszélni nagyon is „választás előtti” dolog lenne, — más oldalról szeretnők mi, ha a szervezkedés (nem pártos) céljából megindulna a mozgalom, ha tekintélyes, sógorság, komaság után jó barátságban lévő familiák is intézkednének városunk s megyénk belügyeit illetőleg azokra nézve, melyeknek csak tömörülten, vállvetve lehetne érvényt szerezni.

Kezdjük előlről.

Mire van szükségünk? Azt az egyet kijelentjük a feleletünk előtt, hogy a „mink van”-ról máskor beszélünk, mert méltatlanság volna be nem vallanunk, hogy sokunk van, hogy társadalmi fejlődésünk — egy idő óta — igen halad az ujja alakulás terén; kezdenek hivatott erők tevékenységet kifejteni, most azonban az elsőre kell pozitív válasszal szolgálnunk.

Igen sokra van szükségünk. I n t é z-

ményekre, közhasznú tevékenységet kifejtő társulatokra.

Első sorban nem, hogy szükségünk volna pénz-intézetekre, melyek a takarékoság előmozdítását célozzák, a káros fogyasztás kevesbitésére gyakorolnak jótékony befolyást, nem, pénzintézeteink: takarékpénztár és megyei népi-és iparbankunk jó lábón állanak külön-külön, de szeretnők elérni, hogy egy lábón állanának, röviden kimondva, ha ez a két pénzintézet egymással testvériesen egyesülne. Nem azért mintha meg nem élne mindakettő, — oh nem, ugy az egyik, mint a másik szakavatottan kezeltek, — mindkettő fontos tényezői a józanság, takarékosági szellem és szorgalmas munkásság terjedésének, de ezekkel csak annyit mondunk hogy e két pénzintézet hogyan gondoskodik másokról — hogyan gondoskodik magáról, ez a mi kérdésünk.

Nem mi vagyunk az elsők, kik egyesítésüket pengetjük, — közbeszéd tárgya lesz ez ma-holnap, — mi csak a többség nevében szólunk, kik igen okosan ítélnék, következtetnek akkor, mikor kimondják, hogy a két intézet jövője jobban leend biztosítva, ha egyébe olvad össze. Bizonyára könnyebb is egy fiu jövőjéről gondoskodni az apának, mint kettőéről.

A célt elősegítő eszközökről, hasznos beruházásokról, az egyébe olvadt intézet mint gyümölcsöző vállalat emelésének föltételeiről, közjó előmozdításáról, az oly minőségű intézetnek a társadalomra is kiható áldásos működéséről

minden, még a kevésbé esábitó fűrt is pártára tegyen szert, arra nem két, hanem tizenkét havi farsang is édeskeves volna. . .

Legjobban szánja szívem azokat „az ág is huzza” zsurnalisztákat, kiknél annyira kapóra jöttek azok a méteres báli referádák. — Először betöltötték a tét, be kétszeresen: betűvel és — szellemmel. Igazán csak ugy sziporkázott egyiknek-másiknak toilette-jellemzése, melyhez különösen az egyes virágzálakból koszorút fűzve, lényének egész humorát, ékesszólását és pikanteriaját latba vetette. Hát azért a sok keeses fejbőlintásért, barátságos kézsorításért, szívíg lövellő szemsugarakért ki fogja az ex professo tollrágókat kárpótolni.

„Ez az ábránd elenyészett”, de volt még egy hálás théma: a jégspört. Fájdalom ez is csak volt. Ellepték bizarr karczolatokkal a jeget, a papirost; de a hiúság önző pásztoróráinak — a giliczék nyájas bugásának — megfelelő háttért teremtendő, a Nap isten-asszonya tavaszjósón nekimosolyodott és — kezdett inogni a piczinyke lábak alatt a talaj.

Asszonyi mosoly, mily olvasztók sugárid, de mennyire rombolók is! Mulandóság, szeled hideg lehelletét érzem itt is.

Ily eszmék közt töprengtem a tárgytalanságról, melyben szenvedni fogunk, s ime ablakomon átszűrődik egy kis armádia fénye.

Szent Kleofás! Milyen karaván! nem lehet más mint oláhczigány. Pedig hát nem igaz, mert ezek hamisítatlan kékvérű mágnás apáknak szemén-szedett, szintén violakék, de petyhüdtébb vérű sarjadékai. Lakkosan-klakkosan-frakkosan van adjusztirozva a jeunesse dorée, mely e diadalmenetre mintha légyotot adott volna egymásnak, de fringján, nyusztrémes panyóka-mentével, köcsagtollas kalpagban és sarkantus eszímában lépdel

majd közelebb beszélünk; — jelen alkalommal kimondtuk a szót — az ige testté válik-e? látni fogjuk.

Mire van szükségünk?

Anyagi jólétünk megvalósítására; vagyis gazdasági egyesületre. Erről a csecsemőről nem első ízben adunk hangot, — sehogysem akar életjelt mutatni, pedig ki mondaná, hogy Gömör-Kishont nem dicselkedhetik művelt és értelmes gazdákkal? . .

A csecsemőből legyen már egyszer gyermek, — korát meghaladva ifju et sic porro . . .

És még mire van szükségünk?

Valamire, ami szintén a társulás eszméjén alapul, az ipar terére hat ki, — t. i. ipar-egyletekre, — nem értünk ezek alatt eszmadia, szabó, kovács, — kerékgyártó, fazekas stb. . . ipartársulatokat, de a mű-ipar kifejlődését előmozdító, első rangú helyet elfoglaló ipar-egyletet, — melyek célja lenne a jólét növelése (előbb az ipar fejlesztése), — segélyező ipar és kölcsönpenztárak föntartása, — az iparművek elárúsítására közös raktárak felállítása, ipari felolvasások tartása . . . stb. . . stb., — melyekről csakhamar szólunk.

Hát még?

Szükségünk volna (különösen városunkban) igazi nőegyletre, a mostaninak gyümölcsöző, termelő fává való kinövésére, — vörös-kereszt egyletre, izraelita nőegyletre, a művelődés terén magasztos föladatot betöltő nagyobb szerű kisededovóra, a

előttük, szörnyű méltóságának egész öntudával, more patrio — a kolompok.

Már talán sejtik is, t. olvasóim, hogy az antisemita liga diszszonokoló diszküldöttségéről van szó. Csak azt az egyet sajnálhatjuk szívünk mélyéből, hogy Istóczy ur nem a Rákoson fogadhatta őket illendőképen s hogy nem lehetett jelen egy Ráfael, hogy az egész actust vászonra tehette volna, hü jelül és hervadhatatlan dicsőségeül Alma-materünk fenkölt, hazafias és szabadságszerető ifjúságának — in saecula saeculorum.

A „semitismus” Pittaval-féle bünfertő kloakáiban poshadó miazmatikus kóroanyag légáramló szele már szép hazám hegy-völgyeit lakó honfitársaimnak ezredéves jussón birtoklott mártýr-köntösét is megrezentette és én a kutya-macska német barátság hirdetésétől szüzen megörzött torkomból, a szabadságnak ez egyedüli első és utolsó priv. kürtjéből fuvom oda e rongy nemzetnek, a honfibanak rugaszkodott már-már befogadni sem bíró korcs-füleibe:

Ébredj nagy álmaidból, ébredj Árpád fia!

Körülbelül ily szavakkal buzdithatta Verhovay Gyula mosdatlan száju lapjában a nemzet virágát a zsidó-heceben való kitarásra. Garantiát nem vállalok, de ilyen szokott lenni sordinak színezete. ize-szágja, röviden: stélusa.

De mi ez ama piszok, beestelen rágalmakhoz képest, melyekkel nem áttolja még a felséges királyi család is illetni. E napokban ez a „Függetlenség” nevet bitoló parasyta lap sürgönyt íratott magának Brüsseltől, melyben napnál fényesebben be van bizonyítva, hogy trónörökösünk egybekelésében ez a huza-vona nem jelent egyebet, minthogy a parthie viszáment mert a felséges ara épen azon szerven fejletlen, melylyel gondolkozni szoktunk.

Eddig a „Függetlenség”; hogy mily kvalifikálhatatlan és tapintatlan eljárás ez, mivé

misera ples contribuensnek javító intézetre, hogy ne ölné meg az anyagi romlás s azzal karöltve járó erkölcsi depravatio! szükségünk volna (még pedig égetőn) a humanismus terén egy cseléd segélyező egyesületre, melynek célja lenne a jótékonyseg, segélyzése a tehetetlen, nyomorban szenvedő megvetett cselédeknek, kiknek öreg napjaikra — tapasztalás szerint — csak a nyomor, kétségbeesés vár. — Mi lenne a hatásköre — azt s az elősoroltakat sorba veendjük toll alá.

Időszerű reflexiók Széchenyi eszméire.

„Segíts magadon; az Isten is úgy segít”

II.

De vessünk még rövid pillantást a politikát átalakító munkásságára, hogy e téren mily eszme vezérelte, s mily akadályokkal kellett megküzdnie.

Széchenyi amellet, hogy nemzetünket erkölcsi és szellemi magasba akarta emelni: nagy hévvel küzdött a magyar alkotmány átalakításán, de jelszava volt „mindent óvatosan és gyökeresen”, hogy mindaz — így fejezi ki magát — „ki a magyar levegőt szívja, elmondhassa: én is a haza polgára vagyok.” Ebben penditette először meg az egyenlő teherviselés, és egyenlő jogok élvezésének elvét, ebben ütött rést először a magyar nemesség adómentességének kiváltásán — böles előre látással, de azért szabadelvű szellemben. Pedig nagy akadály állott útjában, azon állapot t. i. mely a régi feudális viszonyokból maradt reánk, mely műveltségünk emelkedését gátolta s anyagi felvirágzásunkat késleltette.

Hogy a természeti kincsek gyümölcsözését előmozdítsa, kimondta: hogy a munka

alaosnyul így le a napi sajtó, ha durva kézzel nyulunk a család titkos szentélyébe, oly hirtelleg, melyek eszeveszett elmék pillantnyi örjület-rohamaiba esirázhatnak, de melyeknek józan eszű ember fel nem ül, — annak Verhovay legyen a megmondhatója.

Ha már benne vagyunk a hírlapirodalom rostálásában, lebbentsük le a fátyolt még egy ily elősí lapról, értem a „Hymen” ez újszülöttet. — Valami „Szépirmai testvérek” firmája alatt indult meg mint szépirodalmi hetilap, szép jövőnek nézve elébe. Czime elég élelmes, hogy az olvasó világ hiszékenységet kizsákmányolja, házasság-hirdető rovata (előfizetőnek ingyen) elég változatos és kecsgettő, hogy lépve vezessen néhány bakfischnit; de hol van a költőnk által oly fennen magasztalt családi erkölcs szentsége, ha ily szemkápráztató, külső léha forma adja meg e szent frigynek első láncszemét.

És ez az irodalom név alatt üzött kufárság ezzel be nem éri. Legutóbbi számának homlokán Andrassy Ilona grófkisasszony arczképét hozza. Nem szép fényt vet ez urak lovagiasságára, ez az üzérkedési szellem, különösen ha — a tisztesség arczulesapásával folytatják e manővert, mely ellen ez az intelligens család már is felemelte tiltakozó szavát. Lehet, sőt valószínű, hogy a francia gyomor szivesen beveszi az ilyesmit, de a magyar megesezőmörlik tőle.

A magyar, igen bölesen, megméri előbb erkölcsi súlyát, s ha sejeftesnek találja, tul ad rajta, mint tevő a „Fővárosi napilappal” és az „Alkotmány”-nyal. Ezer szerencsénk, hogy csak egy francia nyelvű lapunk van (?) s ez sem regisztrálta az „Alkotmány” bukását, különben a francia sajtó alapossága könnyen valami állam-snyt betűzött volna ki belőle, mint legközelebb az olasz lapokban olvasott „Tomba di Cantu”-ból kisütötte, hogy Cantu

T Á R C Z A.

Beteg vagyok

Beteg vagyok, gyötrődöm, kínlódom, Egészségben régen nem volt módóm; Lesújtott az Uristen haragja Hej! már alig ismerek magamra.

Arcom olyan, mint a mező ősszel, Mikor róla remény színe vész el, — Rajta itt-ott barázda is támadt, Felszántotta a gond, a bubánat.

Elhibáztam életem folyását, Rosszúl veték, s nyilem aratását, De legjobban szívemet sajnálom, Nincs oly árva széles e világon . . .

Ciprus.

Fővárosi tárczalevél.

Budapest, 1881. febr. végén.

Motto: „So sei doch höflich!” — Höflich mit dem Pack?
Mit Seide näht man keinen groben Sack.
Goethe.

Csodálatraméltó és bubánatra hangoló, lélekretentő hatalma a zordon enyészetnek! Mulandóság, hát semmi sem képes daczolni marczangoló fogaiddal? Szerencsétlen Karneval, hogy már a te napjaidnak is meg kell lenniök számlálva. Diadalmas bevonulással csak a remény zöldjét ültetted az ártatlan liliomszivekben s ime már vége pünkösdi, azaz farsangi királyságodnak, pedig hajh, de sok mamának ügyesen kivetett „horgán” nem akadt még himnemű áldozat.

Nóde ez olyan dolog, hogy a legvérmesebbikünknek is resigálnni kell, mert hogy

szabad legyen: e ezébből az „örökvalóság”-ot süggette, követelte továbbá az ősiség eltörlesztését, mert e nélkül a hitel ki nem fejlődhetik.

Igy akarta a középkori előítéletek bástyáit lassankint leszedni, nehogy a forradalom, melytől annyira irított, lerombolja azokat.

Hatalmasabb akadályt képezett az akkor Ausztriával szemben való helyzetünk. A birodalom másik fele ugyanis kaján szemmel nézett minden reform törekvést, mely itt megindult, még az anyagi kérdések ellen is akadályokat gördített. Magyarországot mindig alárendelt provinciájának tekintette, melynek nemzeti és anyagi izmosodását féltékenyen kísérte szemmel. Széchenyi igyekezett bizonyítani előtűk, hogy egy erős vagyonos társország nagyobb biztosítéka a koronának, mintha a két fél érdekeit ellentétbe helyezik s mindig arra törekedett, hogy békés uton fejtsék meg a kérdést s egyeztessék ki érdekeiket. Ő tehát reform törekvéseiben mindig szem előtt tartotta az Ausztriával való kiegyezés szükségét, ezt hangoztatta később is s erre törekedett mindvégig.

A „Hitel” cz. munkájában, mely Magyarország hölgyeinek volt ajánva, adta a programot közgazdaságunk és anyagi helyzetünk javítására, a czél szerinte az, hogy: „a lakosok gyomra, feje, erszénye üres ne legyen” s e czélra kell munkálni minden honfitársnak.

Az egyesülést is hatalmasan sürgette, élesen kárhoztatta a minden áron való opponálási hajlamot, a kormány elleni folytonos bizalmatlankodást, tetteinek megnehezítését. További munkái is e program részleteit precizizozták. E munkáiban foglalt sok új eszme, új tan, volt éveken keresztül közszellemünk egyedüli tápláléka. De fájdalom, nagy eszméinek hatalma s a szabadság szelleme, melyet ő ébresztett fel: vakmerővé tette a nemzetet s az átalakulást, a mit ő csak helyes egymásutánban, óvatosan akart keresztül vinni: gyorsan csak egy politikai orkán kitörésével gondolta megoldhatni, mely vihar azután csakugyan kitörvén, ősi alkotmányunkat az enyészet mélyébe sodorta.

Közviszonyainkban már a 30-as évek végéfé beállt a nagy fordulat, a bécsi kormány és a magyar nemzet antagonizmusa egyre engesztelhetetlenebb lett. Széchenyi mindig a kibekülés embere volt. Nem a sérelmek meddő vitatásában, de termékeny dologban vagy közmunkák teremtésében látta a boldogulás útját — a kormány támogatása nélkül pedig ezt foganatosítani lehetetlen. Ez az akkori időben számtalan gyanítást keltett. A tömeg nem ismerte czéljait; de ő el nem esüggött. Már végső hivatásának azt tartotta, hogy reform eszméit megmentse a folyton növekedő agitatio ellen.

Az első kérelmetlen csapást az új irány vezér embere Kossuth ellen intézte: azt mondá a felső házban egykor „meg kell szüntetnünk a populáritásért való lieztitációkat”. Később a „Kelet Népében” még erősebben felemeli intő szavát: „Zavarnak vezéreltetik a nemzet, de van még idő a balirányok elejét venni, van idő az itt ott lappangó, de még most tán igen, — de később többé nem fékezhető tüzet eloltani — sok azonban már nincs” —

Caesar, a nagy historikus meghalt. A szerkesztőségek nyomban előrántják a készen tartott életrajzt a fiókból s képzeltjük tudósunk zavarát és meglepetését, midőn azon, embernek még eddig nem adott szerencsében részesült: saját nekrológiát olvashatta.

Megeshetik az ősz tudóson, a mi az adomabeli hazugon, hogy valamely Tamás-ember több hitelt ad a szavahihető világlopoknak, nem fogja tudomásul venni új életre-ébredését.

Lefkovic Lajos.

Hogy jutottam én jegyesemhez?

— Igaz történet. —

(Melynek csak a vége jó s ez is csak azért, mert benne értékes jutalom van kitűzve az olvasó részére.)

Írta: **Kampó de Vaskó.**

(Folytatás.)

— Jól van — feleltem a fiúnak, elme-hetsz.

— De két garas jár ezért, azt mondta a nagyságos asszony, hogy aszongya, majd a fiatal ur fizeti meg!

— Jól van fiam, eredj vissza a nagyságos asszonyhoz, dörzsöld képedet a kezéhez, mondjad, mindjárt elmegyek, neked pedig adjon négy garast.

A fiu visszavonult, anélkül, hogy fajtája szokása szerint morgott volna, alkalmasint ismerte „pagagér”-ja gyengéit.

Tölem kitelhető díszbe csapván magamat, 4 óra után 58 másodpercet, ő nagysága puha kacsón érezte ajkam rokoni csókjait.

— No ugyan derék ember vagy — pi-rongatott az „istenhozott” után, — ki csak hívásra látogtatja meg rokonát!

— Kedves néném — akartam mentege-tőzni.

Majd a védegyeleti mozgalom ellen lépett fel, így szól róla „A helyett, hogy minden ere-jüket üdvös vállalatokra fordítanák, igen so-kan, a legtöbben azon balhíten leendenek, hogy a hazafiság legfőbb fokán állanak, ha nadrag posztójukat nem brünni, hanem gács-orrszági gyárból vásárolják” Ez az új irány elleni küzdelem emésztette fel a nagy lélek minden erejét. De hiába küzdött, a mindent felforgató demokratikus áradatnak ellent nem állhatott; a mozgalom kitört, mely annyi ál-dást és diósóséget, de egyszersmind annyi ve-szélyt is hozott a nemzetre.

Ő tehát mint láttuk, bár a rögtöni átalakulás ellen mindig aggodalommal küzdött, mégis midőn már látta, hogy a forradalom vissza nem tartható: némi öröm és bizalom őt is elfogta.

1848. május 28-án így ír: „Bátrabbak, merészebbek nálam, — kikkel nagyobb, lát-hatatlan hatalmak látszanak szoros kapcsolat-ban lenni — rövid napok alatt oly alakra fektették hazánk jövőjét, melyet velem együtt mi hangya munkások soha, vagy csak gene-ratiók mulva lettünk volna képesek megalapi-tani. Kérdem; ki ne örülne ily kifejlődésnek, s ki volna ily körülmények közt oly kaján, elfeledni azon kötelességet, melyvel minden magyar tartozik honának!” Mindjárt kijelölte azonban az utat, melyen mindent felforgatás nélkül is ellehet jutni a czélhoz, intette a nemzetet, hogy „józássággal s a kötelesség teljesítésével bizonyítsuk, hogy ha Európa bomladozik s nem egy trón dülöfőben van; mi nemcsak nem vagyunk rendbontók, vagy épen a fejedelem iránt hűtlenek, hanem mi alkotjuk a trón legbiztosabb támaszát!”

A megpróbáltatás nehéz napjai azonban eljötték, a hazafini fájdalom megtörte szívét. Kinos bánat mély melancholia töltötte el lel-két, de azért elfoglalta az első ministeriumban a közlekedési tárczát, — ekkor azonban már csak aggodott, de nem cselekedett, erélye ellankadt, kétségbeesett, — izgatott szelleme ily jós igékben nyilatkozott „Én a csillagok-ban olvasok, vér és vér mindenütt, testvér test-vért, népfaj népfajt fogja megszárolni engesz-telnetlenül, örülten... Pest oda van. Szá-guldó csapatok dühnek fel mindent mit épí-ték, ah az én füstbe ment életem!” megté-bolyodott, úgy lett martyra eszméinek. A sors nem engedte meg, hogy eszméinek dia-dalát megérje s nemzetével együtt örüljön s küssa, hogy az a nép, melyért ő annyit tett, a böles mérséklet útjára tért (habár későn) megteremtette a kiegyezést, visszaszerezte alkotmányát, annyira feltett kincsét. Tizenegy éve, hogy a második nagy akadály, mely fel-nyagzásunk útjában állt — legyőzve van. De épen ezen 14 évi parlamentáris életünkre ha visszatekintünk: azt látjuk, hogy nem használtuk azt fel tökéletesen czéljainkra; a kormányzás nehéz gondjaiban a legjelesebb erőink felhasználódtak. Tekintélyes része parlamen-tünknek még mindig illusioban ringatja mag-gát, függetlenségi eszméket pengtet, kétes el-méletekért küzd.

A kormány sines áthatva Széchenyi eszméinek igazságától, nem akarja belátni az utóbbi években elkövetett roppant mulasztá-sokat s a hibákat még nagyobbakkal tetőzi folytonosan. Államháztartásunkban inkább a

— Hasztalan minden kifogás; tudom, mit akarsz mondani: dolgaim a hivatal, stb. mind ez üres lári-fári! Igazán, haragudhatnám reád; de szeretlek s ez okból megbocsátom eddigi hanyagságodat is.

— Köszönöm kedves néném, jövőre ígérem.

— Hogy figyelmesebb leszesz irántam; ezt elvárom tőled annyival inkább, mert most is jövődö boldogsággal foglalkozom.

— Nagyon lekötelez kedves néném, — Szavaim végén ő nagysága arezán szo-katlan lágság, mondhatnám szomorúság ár-nyéka lebegett. Gyanura ébredtem, vajjon hova czélez?

Önagsága egy nehéz sohaj után folytató: — Mert lásd kedves öcsém, szükségét érzem annak, hogy ha már családom nincs, a hozzám közelebb állókkal foglalkozzam, s azokra nézve tegyem magamat hasznossá.

— Minden esetre nemes szivre mutat, — si-ettem megjegyezni.

— De a viláért sem önzésből teszem, a mint irigyeim a világgal elhítenni akarják, a viláért sem azért — erősíté ő nagysága, ámbár önzetlenségét kétségbe vonni senkinek sem jutott eszébe — a „salon” még csak ezután népesedvén meg —

— Szavai folytatásában meggátolta a „takarítóné”, ki estebédet hozván be, asztal-terítéshez fogott.

E szünetet érdekes mulatság töltötte be; önagsága egyenkint mutatta be a takarítónő körül berohant kedvenceket, szám szerint kilenczet:

Pipszli, Csaboj, Kabarász, Tom-pom, Lipi és az Évetke, Muzza, Csakannyi, Dupé, voltak e borzas ebek, melyekhez így egyszerre és színről színre még soha sem volt szerencsém. Meg kell adni nekik, hogy bírnak a „kutyás” nők izlése szerinti legérdekesebb tulajdonság-

főnyűzés, mint a takarékoság elve győz, a kiadásokat nem képes a bevételekkel már egyszer összhangzásba hozni. Eddig nem is-mert jogtalan terheket ró a kenyérgonddal küzdő nemzet nyakára. Nem képes az eszkö-zök ismeretének azon magaslatára emelkedni, mely az ország jobblétét előmozdítaná.

Egyik részben a hazaszeretet melege hűlt ki; a haza javának elébe teszik a személyes érdeket s hiúságot, a másik rész nem bir oly vélemény s bátorsággal, hogy ne figyelne arra: mi népszerű, mi nem; hogy nyíltan vagy ha kell kiméltlenül lépjen fel.

Az egész nemzet elfelejtette azon igaz-ságot, mit Széchenyi elébe tűzött, — elye-tette magától a takarékoság varázsvesszejét. Magasabb czélokért nem lelkesül, évről-évre szegényebb lesz, jövevények kezébe kerül a szép haza földje, mit a gondviselés annyi kincsrel megáldott.

Pedig e nemzetnek egy óráig sem sza-bad felejtenie: mennyivel tartozik e nagy fia szellemének s mily sokkal hazájának; ezt pedig csak úgy röjűk le, ha alkotmányunkhoz folyton ragaszkodunk és pedig ugyanazon óvatossággal, ha esábitó illuziók által nem hagyjuk magunkat a törvényes rend útjáról elszédítetteti s mindig szem előtt tartjuk a Széchenyi végezeljait: hogy Magyarországnak nem csak szabadnak és virágozónak, de ma-gyarnak is kell lennie! Ha e czélra törek-szünk: hozzuk Széchenyi szellemének a leg-kegyeltesebb áldozatot, akkor nem hiborgathat bennünket a költő által megjövendölt „nagy-szerű halál” sejtelme!

Doby Béla.

A rimaszombati műfaragó tanműhely és a gömörmezei házi-ipart és iparoktatást terjesztő egyesület.

A gömörmezei házi-ipart és iparokta-tást terjesztő egyesület, akkor még mint a felső-magyarországi hasonnemű egyesületnek fiókja, 1874. év szeptember havában megalakulván, ezen megye erdő és fagazdag viszonyainak helyes tekintetbe vételével első szük-ség gyanánt egy, e faanyag nemesebb fel-dolgozását, s ez által nagyobb értékesítését czélzó műfaragó intézet felállításának szükségét kimondotta. E czélból J. Péterffy József mi-niszteri biztos s az egyesület létrehozójának közvetítése mellett Djen János, gömörmezei, kövü illetőségű egyént, ki e téren már mint naturalista tünt ki, saját költségen a zay-ug-rózi műmetsző iskolában kiképezte s vele a Rimaszombat városa által e czélra ingyen átengedett helyiségben a szükséges felszere-lés eszközzése után, 1877. évi marezius 2-án 5 növendékkel ünnepélyesen megnyitotta.

A tanulók száma lassankint szaporodott, s félév mulva már 12 volt beírva mint ren-des, magát a két évi tanfolyam végig tanu-lására kötelezett növendék. Ezen szám esekély kivétellel azóta állandó, s jelenleg is ugyan-annyi a növendék, kik az első félévben a rajz és mintázás, a második félévben ezek folyta-tása mellett a faragás, esztergályozás, nemkülömben hetenkint 12 órában a rajz, mintázás, az üz-leti fogalmazás, könyvvezetés, számvetésben

gal: mert ha e szót „rut” kilencszer fokoz-ni lehetne, úgy az ebek mindenike kilenc-szer volt rutabb egyik a másiknál; hanem az is igaz, hogy finom nevelésük van, még csak el sem nyaffantatták magukat reám, sőt egy pillanat alatt azt kezdtem észre venni, hogy a pamlnagok csak sarkára szorultam miattok. Hatalmuk tudatát éreztető pillantásaik előtt hátrálnom kellett.

Következett a „kávé” elkészítése, melyben ő nagysága keeses mozdulatainak előkelő fi-nomságát öszpontosítva, bámulatra méltó ügye-séget mutatott azon feladat megoldásában, hogy miképen lehet a mesebeli vendég, róka lakomáját „moderu” kiadásban ismételni, — közben szarvasokat tördelt, s tejbe mártogatva osztá ki sorban jelentéktől kedvezéseinek; — csak ezek után jöttünk mi.

— Nos kedves öcsém — vette fel ismét ő nagysága a társalgás fonalát — gondoltál-e már házasságra?

— Nősülni? nem! erre még nem gon-doltam.

— Szándékosan hangsúlyoztam a „háza-sulást”, mert helyzetemben fő czéлом ez lenne.

— Épen helyzetemnél fogva nem érez-hetek hajlamot Hymen diadal kocsiját követni, esekély jövedelmem saját szükségleteimet is nagyon szerényen fedezi.

— Annál nagyobb okod van „házasodni”, az az ugy érvényesíteni élet-résztvényedet, hogy a tőke kamataiból ur lehess.

— Én még nem vagyok „eladó”, — bátorodtam megjegyezni ő nagysága tőzsdé izü képleteire — s különben sem tartozom azok közé kik minden áron urrá lenni óhaj-tanak.

Ő nagysága türelmetlenül esörömpöltette kanalát eszészéjében.

— Ejh, már láttom, különöz fogalmaid lehetnek az életéről! Hát nem négy év óta

gyakoroltatnak, s a faipar üzéséhez szükséges technologiai, természet és ipartörvény ismeretekben is oktattatnak. Kik a műfaragáson kívül az eszterga és gyalupad kezelésében is kívannak képezve, azoknál a tanfolyam 3. illetőleg 4. évre terjesztetik ki. A tanulás mindazon növendékekre, kik az előirt tanfo-lyamot teljesen befejezték, ingyenes, eszközt, anyagot, tanszert is kapnak. Az előbb kilépő növendékek tartoznak minden az intézetben töltött hónapra egy forintot fizetni. Lakással, fűtéssel, világítással az intézet látja el, a nem rimaszombati illetőségű növendékeket, az élel-mezésről azonban magok tartoznak gondos-kodni. E helyet kapnak a harmadik hónaptól kezdve munkadíjt, mely tehetségebb növén-dékeknél a második év vége felé már 10—12, s ha a harmadik évben is folytatják a faragást, 14—16 frtra rug. Kivételesen, midőn ezt az intézet anyagi ereje engedi, felvételnek ingyen tartás mellett is tehetséges növendé-kek, de 4. évre, mi által a kezdetben reájuk kiadott összeg a harmadik s még inkább a negyedik évben munkájok keresményéből meg-térítettik.

A rendes növendékek összes száma volt eddig 31. Ezekből nyert teljes kiképzést 14, a tanfolyam befejezése előtt kilépett 5, most képeztetik 12. A teljes kiképzést nyert nö-vendékek koruknál fogva önállóan nem mű-ködhetvén még, előnyös föltételek mellett nyertek alkalmazást műasztalosoknál.

Mint rendkívüli növendék, leginkább a helybeli gymnasium tanulói közül kiképezte-tett a mintázás és egyszerűbb tárgyak faragásában 41. Az iparos segédek számára 1880-ban nyitott rajztanfolyamban vett részt 9 kü-lönböző iparágakhoz tartozó segéd. Ezeknek tanítása is teljesen díjmentes, csak hogy a rajz-eszközöket, papiros, faanyagot maguk tartoznak beszerezni.

A műfaragásnak különben is a fa-ipar egyszerűbb ágait üző számos községünkben leendő meghonosítása, ez által a salczburgi, s főleg a schweiczi faragványok, hazánk piaczá-ról kiszorítása mellett tanintézetünk, a faipar-osok ugymint, műfaragók, asztalosok és esz-tergályosok, az eddiginél helyesebb kiképzését tüzte ki feladatául, s ezeken kívül módot nyujt a minden ipárnál nélkülözhetlen rajz elsajátí-tására is.

A tanszemélyzet áll egy faragómesterből, ki az intézet összes ügyeit vezeti, egy rajz-és mintázási tanítóból, mely két állomás most már rendszeresítve van, továbbá egy eszter-gályos és egy asztalosból, kik azonban az intézet esekély anyagi jövedelme miatt egye-lőre csak mint segédek vannak alkalmazva. A fentemlített elméleti tárgyak elsajátítása czéljából növendékeink a helybeli 3 osztályu esti ipariskolát látogatják hetenkint 6 órában.

A tanműhely helyiségét képezik: a) egy rajzterem, melynek felszerelése 530 példány rajz- és 60 gypszminta 15 növendékre terjedő rajzasztallal és rajzeszközökkel, b) egy dol-gozó terem, melynek felszerelése 1 eszterga, 3 gyalupad, 12 tanulóra való faragópád és ugyanannyinak szükséges műeszközökkel (egy egy garnitúra 30 drb összesen 360 drb), c) egy nyersanyag raktár helyiség, d) egy 8 ágyval ellátott háló szoba, a legszükségesebb butorzáttal, e) a faragómester lakása.

vagy már megyei tiszteletbeli állatorvos, anél-kül, hogy ez idő alatt rendszeres alkalmaz-tatásod akár csak szóba is jött volna? mig mások, veled egyidejűek, régen előre haladtak, — Szerencséd van, amit nem irigyelek, mert várn tudok.

— Mig a sült galamb szádba repül! Jaj öcsém így soha sem leszesz a közzgazda-sági miniszteriumnál tanácsos, ámbár szerin-tem, ha lehetne veled okosan beszélni, ez csak idő kérdése lenne reád nézve.

— Föltétvén, hogy pandurból is lehet szol-gabiró.

Ő nagysága meg nem állhatta, hogy ke-zei billegetésével ne jelezze elégedetlenségét, szájüre épen eszészéje tartalmának utolsó kor-tyait bocsátgatta rendeltetésük helyére.

— Talán bizony nem hiszed, hogy ko-molyan beszéllek?

Edes barátom, mai világban egy centili-ter pártfogás többet ér egy hektoliter tuda-mánynál. Kinek oldalán szép nő, zsebében tekintélyes összeg van, az birja mindazon kellékeket, melyek egy állami magasabb rangu hivatal betöltéséhez első sorban megkívántat-nak. Vagy tán elfeledted, hogy egyik tanuló társad, ki annak idején még könyvei nevét sem ismerte, ma már híres ember, Magyar-ország összes iskolaépületeinek főfelügyelője, nagyságos ur, — mig ellenben te mindenben „kütüno” osztályzatoddal alig több a rapidjasa-nál, — s „tekinetes” ur is csak azért vagy, mert manapság már még vendéglőseink is „teins” urak.

Igaz, hogy a szerencse is valami, — de épen a szerencse megragadásában mutatkozik azon tudomány, mely nélkül az élet csak lázbetegség, kínzó vágyak forrása, nyomorgás.

(Folyt. köv.)

Fennállításától 1880. év végeig a tanmühely 4150 faragvány állított elő 2936 frt értékben 115 minta szerint, mindegyiket 1—5 féle méretben. Ezen készítmények névszerint: butordíszek u. m. oszlopfejek, betétek, vázák, egyes apróbb butordarabok, továbbá szabadisz és hasznos cikkek egymint: különféle keretek, óra-, tenta-, gyufa-, ezukor-, virág-, dohány-, szivar-, pipa-, kules- és ruhatartók, varrópárnák, tű-, ékszer-, levéltartók, levélnyomók, lámpaellenzők, kosárhák, tállak, tálcák, vadászfogások, ételtartók, poharak, saláta kanál és villák, sétatok s több efféle kisebb és nagyobb cikkek.

Az így készült cikkek elárúsítása történik közvetlenül a tanmühelyben, mely hová-tovább nagyobb látogatottságban részesül s a központi árucsarnok útján. Sok cikket készült direct megrendelésre is. Így legközelebb egy nagyobb szabású stilszerű teljes butorgarnitúra kaptunk megrendelést Békés megyéből, mult évben Keszthelyről 30000 photographiai készletre szóló ajánlatot, mely utóbbi azonban egyrészt, mivel a keretekben semmi féle faragási munka nem volt szükséges, másrészt mivel az illető kereskedő elfogadhatlan feltételeket szabott, nem fogadtatott el. A munkába vett cikkek kiválasztása vagy a megrendeltek elfogadásánál különben mindig irányul szolgál a megállapított tanmenet kerete.

A rimaszombati tanmühely mint a gömörmezei háziipart és iparoktatást terjesztő egyesület első s ez ideig ugyiszólván egyetlen alkotása. A dobsinai köcsiszoló tanmühelyt ugyanis eddig habár kezdeményezés és kilátásba helyezett támogatás mellett alakult, csakis csak 100 frtnyi évi segélyben részesíthette, a város azonban ezen felette bevált tanmühely, melynek cikkei helyben és jégbarlangnál nem várt kelendőségben részesülnek, fenntartása és biztosítására áldozatot nem kímél, — azért ezen tanmühely a városi iskolaszék felügyelete alatt áll. A rimaszombati tanmühely feletti felügyeletet s annak vezetését az egyleti választmány közvetlenül gyakorolja. Midőn tehát következőkben az egylet 1881. évi költségelirányzatát is ismertetjük, ebből úgy a faragótanmühely, mint az egylet működési irányja és viszonyai kitűnnek.

A) A rimaszombati műfaragó tanmühelyre:

1. A faragómester évi fizetése . . .	480.—
2. Rajz- és mintázási tanító tiszteletdíja . . .	150.—
3. Faanyagra . . .	250.—
4. Üveg, lemezek, festék s egyéb bolti cikkekre . . .	80.—
5. Esztergályos, asztalos-segédék s növendékek munkabér illetményére . . .	800.—
6. Eszközök s minták pótlása s kiegészítése . . .	120.—
7. Rajz és mintázó eszközök, agyag . . .	30.—
8. Fűtés, világítás, tisztogatás . . .	110.—
9. 3 növendék élelmezési költségének pótlására . . .	150.—
A tanmühely összes szükséglete . . .	2170.—

B) A dobsinai tanmühely segélyezése:

10. Az eddigi 100 frtnyi egyleti segélyt fölemelve . . .	200.—
11. Az állami segélyből . . .	300.—
Összesen . . .	500.—

C) Új alkotásokra:

12. A házi ipart sikerrel terjesztő falusi néptanítók jutalmazása, négynek a szünidő alatti kiképzetése s a legszükségesebb eszközöknek számukra leendő beszerzésére . . .	150.—
13. A sima sétatábla-iparnak Pelsűzőn és vidékén, honnan a nyers anyag darabját 3 krt vaggon számra Bécsbe szállítják, hogy 30 kron kereskedőinknek eladhassák, meghonosítására . . .	150.—
Összesen . . .	300.—
14. Váratlan kiadásokra . . .	130.—
Az összes szükséglet tehát . . .	3100.—

Erre szolgál fedezetül:

1. Az 1880. pénztári maradvány . . .	45.62
2. 1880. évi hátralék s f. évi tagsági díjakból . . .	717.—
3. Faragványok eladásából . . .	1000.—
4. 580 frtnyi alapítv. tőke után 6% . . .	34.80
5. A kilátásba vett kamarai segély a r-szombati tanmühely részére . . .	200.—
A remélhető összes bevétel . . .	1997.42

Az így mutatkozó 1102 ft 58 krnyi hiány fedezésére szükséges összeget a nm. földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. k. miniszteriumtól, mely a mult évben is kegyeskedett 650 frttal támogatni, kértük. Ezenfelül biztatjuk magunkat azon reménnyel, hogy most, midőn az egyesület 4 évi működése után mindkét tanmühelyben a helyi és megyei viszonyoknak teljesen megfelelő s életszükséglet képező intézeteket létesített és fenntart, megvénk vagyonos, iparos és iparpártoló közönsége is, látva a kézzel fogható sikert s azon meggyőződésből kiindulva, hogy ugyanolyan és számitlag is pusztuló népünket csakis ily minden völgyben szükséges, a munka és

keresetképeség fokozását célzó tanmühelyekkel lehetséges a végromlásról megmenteni, ezenul ezen egyesület körül nagyobb mérvben fog csoportosulni s annak üdvös céljait alapítványai, tagsági s erkölcsi uton is támogatandja.

A fentebbieket kiegészítőleg az egylet vagyoni állapota így áll:

1. Készpénzben . . .	45.62
2. Alapítványokban . . .	580.—
3. Követelés . . .	64.—
4. Árukészlet a raktárban és bizományban . . .	1038.—
5. Nyersanyag készlet fában s bolti cikkekben . . .	120.—
6. Eszközök és rajzminták leltár szerint . . .	830.25
7. Bútorneműek . . .	154.73
Összes vagyon . . .	2832.60
8. Erre tartozás . . .	100.—

A eszelekvő vagyon összege . . . 2732.60

Midőn ezekben egy a rimaszombati tanmühely, mint az egyesület helyzetét és törekvéseit jelezni, nem zárhatjuk be ismertetésünket anélkül, hogy a házi-ipart és iparoktatása terjesztése iránt érdeklődő megyei közönségünknek, az alapítványok, tagsági díjak vagy egyéb pénz és fa-adományban nyilvánult-áldozat készségét meg ne köszönjük, s a két tanmühelyt, valamint tevbe vett új alkotásainkat kiváló figyelmre és partfogásába jövőre is ajánljuk, sőt azt újból és lehetőleg fokozott mérvben kérjük, iparos osztályunknak sajnálattal tapasztalt rohamos hanyatlását, egyéb nemzetközi és iparpolitikai, általunk talán meg sem változtatható tényezőkön kívül első sorban a mai emelkedett igények megett elmaradt, elhanyagolt fontosságában, sokszor lengett iparos-kiképzetési hiányainak tulajdoníthatni. Ezen gyorsan segíteni, iparos fiatalágunkat a fokozott izlésnek megfelelő munkára tanítani, azt, az iparüzéshez szükséges egyéb ismeretekkel ellátni, izlését fejleszteni, az iparos foglalkozást, hasznosító munkát, félre eső községeinkben is, mint házi ipart meghonosítani, esetleg azt tovább fejleszteni, marad ezentul is ezen egyesület főtevékenysége. S ha eddig, midőn a rendes tagok száma csak is 352-re megy, képes volt a két tanmühelyt fenntartásának kivételével a kézimunka tanítást 189-nyi iskolában, annyira meghonosítani, hogy több helye már versenyképes vagy legalább házi használatra igen alkalmas cikkek kerülnek, bizvást számíthatni a „jobbak“ csoportosulására ezen közgazdasági és népnevelési tekintetben fontos szerepre hivatott egylet körül.

Levelezés.

Losoncz, 1881. február 25-én.

Jó ideig tűndtem magamban a felett, hogy a Terray jubileum után akad-e majd egy hamar egy oly közérdekű tárgy, lesz-e oly társadalmi mozzanat, melyet a „Gömör-Kishont“ szíves olvasóival tudatni méltó és érdekes volna. Pedig hát hiába volt tépelőd-nöm. Náray J. A. könyvnyomdász, ujonnan felszerelt nyomdáját a közönség partfogolásába ajánló körlevele, mindjárt egy oly jelenség, mely Losoncz mivelődése és haladásáról tanuskodik; s miután azt elvitatnunk csakugyan nem lehet, hogyha egy oly vidéki városban melynek lakóinak száma alig 5000 lélek, két nyomda bir fennállni: az a város mivelődik, halad.

És itt az előre és hátrahaladás fejtegetésébe boesátkozva, talán meg is állapodhatnám egy kevésbé, a mennyiben ez igen érdekes tárgy, nagyon is bő anyagul szolgálhatna, hogy ha a valónak elmondásával nem nyulnánk darázsfészekbe. (Itt is úgy vagyunk. Szerk.) De, semhogy magam ellen zudítsam az egész várost, csak annyit mondó vagyok tehát, hogy „fontolva halad“ de mégis halad.

Van a helyi és vidéki érdekeket képviselő hetilapja, „Losoncz és Vidéke“ melynek ez idő szerint egy Consortium a tulajdonosa és Laszly István ügyvéd, a szerkesztője. — A szükséglet pótló vállalat vezetői, szerény nézetem szerint csak abban hibáztak, midőn a Kishalmi Ferencz által alapított s később egy bizottság felügyelete alatt álló lap nevét megtartották. Mert bármint mondjon is akárki, különösen jön ki, mikor valaki mutatószámot és előfizetési felhívást kap és azzal egyidőben érkezik dr. Goldstein József ügyvéd felhívása is, hogy a meg sem rendelt, vagy tiszteletpéldány gyanánt küldött lap első félévi árát, 8 nap alatt fizesse le. De hát eltekintve ettől, mióta a „Losoncz és Vidéke“ Laszly István szerkesztésébe alatt jelen meg, sokkal határozottabb irányban van tartva. Úgy látszik hogy a városi kórház és a szegények háza ügyének megoldását különös feladatául tűzte ki.

S nagyon helyesen, mert ha van kaszinónk — ez ugyan folyó hó 25-én el is hamvadhatott volna, fűtő-folyosóján tűz támadt s az olvasó- és billiárdterem-ajtók, ajtófélfák és a padlózat egy része megégett; — van tanítóképző intézetünk, gymnasiumunk, vöröskereszt (Ez nálunk is elkelne Szerk.), evang. egyházi és izraelita nőegyletünk, bizony nemcsak megilletne, de méltán elvárnök, hogy

egy, elagott szegények és ügyefogyottak menháza, egy jól rendezett közkórházzal is dícselkedhessünk. S a mint feléült a katonai laktanya, a városi fürdő, elkészült a sugárút, nagyon hihető, hogy előbb-utóbb létre jő, s fenn fog állni a kórház és a szegények háza is.

Mindamellet, ennél sokkal nagyobb sora van most, — mondaná az egyszeri palóc, s vele vagy utána én is — a losonczy evang. egyház javára rendezett jótékonyezélu sorsjáték sorsjegyei elárúsítása és vételének. Nem is csoda; mert a ki Wankovits Danó kirakatában a nyereménytárgyakat meglátta, ellenállhatlan vonzalmat érez néhány sorsjegyet venni. — Mindamellett úgy hallatszik, hogy az óhajtott eredmény aligha megfelel a várakozásnak, miután a szétküldött számos sorsjegyekből, igen sok, felbontatlanul érkezett vissza.

Különbönek ennek is meg van a maga oka. Először: mert a jótékonyezélu sorsjátékok ideje már lejárt, most a vöröskereszt és korsolya-egyletek világa divik — tehát elkészt valami; másodsor, mert annyi mindenféle cél és ürügy alatt vétetik az emberek különben sem teli erszénye igénybe, hogy maholnap, többen — sokan azt fogják mondani, a mit egy igen-igen tisztelt s két éve elhunyt polgártársunk: „partolom, de nem fizetek“, harmadsor, bizony azt sem ezáfolhatni meg, hogy a sorsjegyek kelendőségének előnyére vált volna, hogy a húzás napja egy egész évvel későbbre halasztatott, mintsem tervezve volt.

Meglehet, még más körülmények is járultak s járulnak az egésznek olyszerű eredményéhez; de nem lévén a dologba beavatva, illetékesnek sem érzem magamat többet és részletesen elmondani. Egyébiránt marezius 15-kéig, mikor a húzás visszavonhatatlanul meg-ejtetik, még egészen más fordulatot nyerhet az egész. Adja Isten!

Azonban a sorsjáték, az értékes főnyeremények annyira lekötötték figyelmemet, hogy szintén elfelejtettem, hogy a farsang utolsó napjai is bekövetkeznek. Lesz pedig Losonczon, jövő vasárnap, az evang. egyházi nőegylet tánczvigalma. Mostanáig, ezen egylet többnyire tombolával egybe kötve rendezte vigalmait, ez uttal azonban, — bizonyosan nem akarván elmaradni az uralkodó divat eszmék követelményeitől, étel és ital bazárral hozza kapcsolatba. Moudják, az ételek és italok, a hűsítőek és frissítők, a szivar, oly bámulatos olesó áron fognak a szebbnél szebb, és friss pinézernők által kiszolgáltattni, hogy a farsangon át kiköltekezett sorvadásban sinló pénztárcza tulajdonosokból, egy fogyasztási egylet készült alakulni a végre: hogy a bójt tartama alatt, előfizetők gyanánt jegyezethessék fel magokat. Hogy látogatott s fesztelen multság leend, kétséget nem szenved; de kell is hogy látogatott legyen, a mennyiben az egylet elhagyott s árva gyermekeket iskoláztat, könyvekkel és ruhaneművel lát el, s mikor az iskolából kikerülnek, gondoskodik további kiképzetésükről.

Ne ha ily egylet s ahoz még oly módon nyujt alkalmat jótékonyaságot gyakorolni, vajon ki ne járna el szívesen egy negyest, ne látogatna el a bazárba, hol jól és olesón étkezhetni. Menjünk: ugy is e tánczvigalom fejezi be az ez évi farsangot.

19-én egy Kovarez-dalestélynek kellett volna ugyan lenni, mely szintén tánczszal ért volna végett, hanem a két nappal előbb volt casinói tüzeset meghusítottta azt, miután kétszer huszonegy óra alatt a termeket rendbe hozni, de még nagyjából kitisztítani sem igen lehetett.

t — 5

A nőegylet bálja

(február 19-én.)

A jótékonyaság gyakorlásának nem utolsó neme — tánczolni a szegényekért. Hátha még egy hosszú éjszakát oly kedélyesen lehet végig tánczolni, mint azt mult szombaton tette városunk válogatott fiatalága a nőegylet bálján; akkor nem tudunk eléggé esodálkozni azon, miért nem telt meg zsufozásig a „Három Rózsa“ díszes tánczterme. Ugy látszik a jótékonyaság nemtői nincsenek kellő gráciában Carneval herczegnél. Pedig ez elég nem szép ő herczegségétől. Jónelvelésüri ember létre megvárnök tőle, hogy mikor hölgyek kériki közreműködését a szegények érdekében, akkor tartsa lovagias kötelességének ostromzár alá venni a lányos apak pénztárczáit, s nem nyugodni addig, mig azok a gondos mamák ékesen szóló nyelvbatteriainak segítségével feltétlenül nem kapitulálnak. Erre ő herczegségé lуста volt, aminek aztán az lett a következménye, hogy a szegények számára nem igen sokat tánczoltunk össze szombaton este. A szerényebb anyagi jövedelmet, kárpótolja az a tagadhatlan jókedv és fesztelenség, mely vasárnap csak félhétkor engedett takarodót fúni a bajos hölgykoszorúnak.

A fiatal szép lady patronesse Hegyesy Sándorné Farkas Jolán urnó maga ment jó példával elő a tánczban. Fehér selyem toalettblendében vörös atlasz díszszel, ugyanoly kaktusz fejjel, kezében gyönyörű kamélia

esokorral elragadó jeleség volt. A fiatal urnók közül ott voltak még Dr. Szabó Samuné (vörös atlasz, aranyall átszőtt brokát dísz.) Samarjainé, Simkoné, Lokesánszkiné (fehér tartlán, ugyanoly atlasz dísz.) — továbbá Farkas Sarolta (zöld tartlán, Kubinyi Gizella (fehér, rózsaszín atlasz dísz.) Szabó Emma (rózsaszín tartl.) Marikóvszky Margit, Bornemissza Ilona (Borsodból,) Fábry Aranka, Csider Gizella, Komoróczy Irén (Borsodból,) Benkovics Vilma, Török Aranka (Tornallyáról,) Lőrinczy Anna (mindenik fehér tartlán,) Löchnerer Janka (zöld,) Sütthő Marika és Ilonka, Szeles Etelka stb. kisasszonyok.

A karzatokat szintén válogatott közönség töltötte meg, kik közül a soupe esárdásra ketten le is jöttek s emelték a multság értékét. A soupe esárdás teljes másfél óráig tartott a legnagyobb kedvvel, akkor is a főrendzőnek kellett interveniálni, hogy vége legyen — a füzértáncz érdekében; lévén már akkor négy óra felé az idő. Pedig a füzértáncz a maga kedélyes figuráival szintén igényel vagy két órát, de mégsem annyit, hogy még egy virradtig tartó esárdással ne lehetett volna bekoronázni az elegans és kedélyes multságot.

Hírek és vegyesek.

Helybeli t. olvasóinknak mult számunkhoz mellékelte kiadó-hivatalunk a nyugtákat, s városunk művelt, lappártoló közönségének dícséretére legyen mondva: a befizetések nem is remélt módon eszközöltettek. — Fogadják e bizalomért, e nemes érdeklődésért mindannyian forró köszönetünket; tanunk legyen rá a jövő, hogy mindkettőt kiérdemeljük.

— **Meghívó** a felsőbb leánynevelő tanintézetben a „Leányegylet“ által 1881. év marezius hó 5-én (szombaton) esti 5 órakor tartandó „Bazár“-ra. — E „Bazár“ célja: fokozni az önkénytes munkásságot, értékesíteni a munkát s alkalmat nyujtani a megérdemelt munkadíjnak megtakarítására. — Az eladás végett kiállítandó kézimunkák előállítás körül három elv az irányadó: 1) hogy a kézimunka anyaga a leány eddigi megtakarított pénzéből fedeztessék, 2) hogy a kézimunkák a szabad idő fölhasználása mellett önállóan készítsenek el és 3) hogy a kézi munka ára a ráfordított munkássággal arányban álljon. — Minden eladott kézimunka ára, tulajdonosának levonás nélkül adatik át, pénzével kiki szabad elhatározása szerint rendelkezhetvén. — A nevelés ezen eszközét úgy a t. szülők, mint a nevelésügy barátainak szíves partfogásába ajánlom. — Rimaszombat, 1881. február 27. Fábry János, az intézet igazgató-tulajdonosa.

— **Csider László** törvényszéki bíró, Csider Károly országgyűlési képviselő öceése most esütörtökön távozott el városunkból a fővárosba, hogy pótbírói székét elfoglalja. A lelkiismeretes tisztviselőt, a ritka jó embert — kit mindenha tisztelet és közbeesülés környezett — sajnáljuk benne. Szép állásán kísérje a gondviselés!

— **Monaco és a mi temető utcánk,** vagy a mit csak rimaszombatiak értenek. A szép Nizza hosszú boulevardjainak fáin ökölnyi betűkkel ez a felírás olvasható „Ne menjetek Monaco-ba!“ A nizzai intás ingyen igyekszik meggyőzni, érveket is rajta van, hogy kerüljék azt a ligetet, miért? 1) E hely notorius szemétdombja minden piszoknak, s lehetetlen, hogy élvezet kínálkozzék ott, a hol bűn, gyalázat oly ijesztőleg halmozódnak együvé 2) ez talájkája mindama teremteseknek, kiknek „utja a pokolba vezet.“ 3) Monte-Carlónak minden látogatója erkölésileg bünrészessé teszi magát, mert pusztá jelenlétével is szentesíti azt a rosszat, melynek már fölemítése is arczba kergeti a vért és undort kelt. 4) minek említik Monaco esodát! A gombák között az a legolóbb, a melyik a legszébb“ . . . Ergo: Ne allez pas a Monte-Carlo! — azaz ne menjetek a temető-utczába, kerüljétek a temető utcát!

— **Értesítésünket** a takarékpénztár és népiparbanki közgyűlésről jövő számunkban hozzuk.

— **A nőegylet** február 19-én tartott báljának tiszta jövedelme 54 frt 11 krt tesz ki.

— **A helybeli kir.** postahivatalnál (e hó 21-én lezart számadás szerint) február hóban befizetett utalványokban 7161 frt 37 kr. utánvételekben 1720 frt 24 kr., beszolgáltatott e hóban a postapénztárba 9331 frt 81 kr.

— **A rozsloznyi rablókosságról,** melyet mult számunkban említettünk, újabb részletet olvasunk a rozsnyói lapban. E szerint a megölt molnár neve Valentinyi András, neje Adorján Zsófia. A sebek alakja és mélysége után itelve, a férfi egy sőtörővel, az asszony egy fejszével ölettek meg. A havon maradt véres lábnyomok azt mutatták, hogy a bűntényt egy férfi és egy nő vitték végbe,

A szobában levő ládik fel voltak nyitva, s ezekből a tettesek néhány nő ruhát vittek el. Az asztalon egy tornalljai ügyvéd által irt levél feküdt, mely a nőt arról értesíté, hogy egy rokona után egy örökség maradt számára. Valószínűleg ez szolgálatot okot a gyilkosságra. A meggyilkolt nő 6 hónapos leánygyermekét hordott mellében. A gyilkosság gyanúja a szerencsétlen nő testvérbátyjára és ennek nejeére hárullik, kik mindketten összekarmolva jelentek meg a temetésén.

Farsang. A mai esti ifjusági bárlól jövő számban részletesen megemlékezünk. Holnap — 28-án — sétahangversenyünk lesz, mely kezdetét veszi esti 8 órakor. — Holnapután pedig egy kisebbszerű piknik, ezzel be lesz fejezve a farsang. — nekünk ugyan még kötelességünk lesz krónikázni róla nagyjábólban is.

Rendőrségünk figyelmébe melegen ajánljuk: holdas, esillagos éjszakákon tartson egy kis razzliát, s biztosítjuk, hogy olykor-olykor összefogdoshat a piaczon, a szögleteken és az „új világ” előtt 5-6 kósza leányt, kiket az „ácsorgás”tól nem riaszt vissza se hideg, se meleg.

Lakóink figyelmébe. A közeledő tavaszí enyhe időjárás következtében megindult hóolvadás egész patakokat csinál utcáinkon. A későbbi locs-pocs időköt megelőzendő — nem késünk városunk lakosait figyelmeztetni: hordassák el házuk elöl a még meg nem olvadt hógörgötegeket; egy kis lapátolás igen elkélő volna a piaczon is.

Leányok, apák, anyák mit kívánnak. Leányok közönségesen mást nem kívánnak, mint udvarlókat; anyák csak kéréket, atyák ellenben csak eltartókat, már pedig udvarlót, kérést, eltartót egy személyben találni igen is bajos, — mert udvarolni könnyű; nem sokkal nehezebb megkérni; de eltartani — mostani időben — nagyon nehéz feladat. Ugyanis, ha udvarlunk leánynak, csak neki udvarlunk; ha megkérünk leányt, csak őt kérjük; de ha eltartjuk, akkor cipész, szabó, ékszerész, pipere és több más kereskedőt kell eltartanunk. — Leányaink nagyon is udvarolnak önmaguknak mintsem hogy még nekünk is kelljen azt tenni; nagyon is sokat kérnek, semhogy mi kérhetnők őket; de még többet kívánnak eltartani mintsem, hogy mi bírnök őket eltartani. — Az udvarlási kellekek ölesek, de a kitérásaik igen sokba kerülnek, mert udvarolni egy és ugyanazon módon lehet mindenütt: míg ellenben a kitérás változó, a mint a divat változik, azért van annyi udvarló és oly kevés — kérék!

Losonczi levelezőnk írja, hogy ott a derült, szép tavaszi időjárás dacára a gyermekek között a vörheny és toroklob igen gyakori. Közelebb ugyanott a járásbírósi épület tözomszédságában — hol 7 lakó fel is van egy udvaron — a kutból egy eseesemő hulláját huzták ki. Hogy jutott oda s ki volt a szivtelen anya? mindez ideig homályos rejtély.

Egy pesti czég utazó ügynöke időkik városunkban s kínálgatja hordozható légszuszvilágítási készülékeit, utcai, fali, gyári, olvasó lámpáit. Kívánsiák voltak rá; megfigyeltük, vizsgálódás tárgyává tettük s meggyőződünk az ajánló állításainak valóságáról. A lámpák sajátosság szerkezetük (az utasítást a fűzet adja) s e szerkezet után maguk állítják elő a légszusz. E légszusz 25% olesóbb mint a petróleum, és 50% mint a szénlégszusz. A világítás óránként 1-3 krba kerül s tökéletesebb a petróleumvilágításnál, — nagy gondozást nem igényel, szagot nem áraszt. — Árúk: 2 trttól 25-ig; a czég még üzletek, utcák kivilágítását is elvállalja; halljuk, hogy városunk utcáink kivilágítása ezéjából e légszuszvilágítási készülékek elfogadását a leghamarabb közgyűlés tárgyává fogja tenni. Beszélük, hogy Brones Béla, Brones István ur technicus fia lenne a feltalálójuk, mi mindenesetre dicsőségünkre válik.

Jól fel kell rázni. Hangonyon egy átfázás okozta lázas betegségbe esett egy paraszt nő. Parasztszókaként akkor hívták már hozzá a körorvost, mikor betegsége már veszélyes stadiumba lépett. Az orvos praescribálta a vényt, hátuljára pedig erősen nyomatókozva kitette, hogy bevétel előtt jól fel kell rázni (t. i. az orvosságot.) Elhozzák a gyógyítóból, a „böles” családó kibetüzi az előirt szabályt, nosza rajta, megfogja a beteg asszonyt, jól fel és megrázza s ugy adott be neki egy kanállal. Mikor nemsokára visszatért az orvos, ép akkor is a „rázogató” mestersegét gyakorolták a szenvedő asszonyon; képzeltetni, mire fakadt a doktor ur ezen ostobaság, nem rosszakaratu kegyetlenség láttára. — A beteg nő azért fölgögyült.

Gyermek-táp. Mint adomat olvastuk valahol, de nálunk szóról-szóra megtörtént. Egy nő, ki különben a harminczat is alig haladta tul, szeret burnótozni, mindennap hozat magának egy tisztességes dózist. A férje nemrégiben azt mondja neki: Már ismét burnót hozatsz? Hiszen csak ma reggel vettél egy latot?! Erre a feleség nagy komolyan feleli:

Egy latot! Mi az egy asszonynak a ki — szoptat?!

Farsangi krónika. A kishonti tanító zeneegylet hangverseenél összekötött kokovai táncvígalmiról a következő tudósítást vesszük. Az intelligens közönség tagjainak száma 140-re tehető. A hangverseny kezdetét vette 7 órakor „Orpheusi induló”(?) val, melyet a közönség tapsviharral s éljenekkel jutalmazott. — Ezután id. Farkas József tanító s karmester megnyitó beszéde következett. A tanító zeneegylet által eljátszott két lassu esárdás, Camelién-polka és Északsarki-induló, ezek, valamint a dalárda által eldalolt „Fájdalom borítja keblem érzetét” a művelt közönség várakozását igen-igen kielégítették. Szloposzki Péter kokovai tanító szavazata igazi szónoki előadás volt. A 9 óráig tartott hangverseenyt követte a táncvígalmal reggeli 6 óráig. A hölgykoszorból igen sokan kiemelkedtek leereszkedő, nyájas társalgásuk, kellemes és művészi tánczaik, valamint szépségeik által. Páris almáját mindannyian megérdemelnék; ott láttuk a férfiak közt Groó Vilmos tanfelügyelőt, Kubinyi Gasztáv szbírot, Svehla János uhorszkai, Svehla N. breznói, Liszkay János breznói és Honeczy Ödön pokorági lelkészeket. — A bevétel 127 frtot tesz; tiszta jövedelem 70 forintra tehető.

A papok életbiztosítása ezim alatt gróf Lónyay Béla egy kis fűzetet boesátott közzé, amelyben, híven ecsetelvén azon árvaságra és özvegységre jutott pápi családok sanynaru helyzetét, tömeges életbiztosításra hívja fel a házas papokat. Szerző véleménye szerint a társadalom e legtevékenyebb osztálya annál is inkább rá van utalva arra, hogy családjá jövőjét biztosítsa, mert fizetése nagy ritkán áll arányban működésével és tevékenységével, s így soha sinez szon helyzetben, hogy családját összetakarított filléreivel mentse meg a nyomortól. S ép azért, mert a papok fizetése oly csekély, hogy abból még életbiztosítási díjat sem tehetnek félre, Lónyay gróf erre szolgáló jövedelmi forrást is jelöl ki számukra, amely legkevésbé sem jó összeütközésbe társadalmi állásukkal. Azt ajánlja ugyanis, hogy a papok vállalják el a biztosítási ügynökséget, — amire különben már nagyon sok példa van, — ha csak 150 forint biztosítási díjjal juttatnák is évenként egy önként vállalkozó biztosítási társulat pénztárába, már a saját életüket is biztosíthatnák 1000 forint erejéig. Minthogy azonban bármely társulat csakis tömeges biztosítás esetén nyújthatna kedvezményeket a feleknek, Lónyay gróf egyesülésre hívja fel a házas papokat, amely egyesülés módozatait később igéri kifejteni. Mindenesetre életrevaló és humánus eszme, a mely méltán megérdemli a házas papok figyelmét.

A „Hymen” szépirodalmi és házassági hirdető hetilap 7-ik számával megkezdte a „hires szépségek arezképesarnokának” közlését, bemutatva A n d r á s s y Ilona grófkisasszonyt, kit a párisi jury a „négy legszebb” közé sorolt, s igére jövő számában Hegyi Aranka, a népszínház kedves művésznőjének arezképét. A „Hymen” előfizetési ára január-márcziusi évnegyedre 1 frt, az új regénnyel kezdődő 7-ik számtól a 13-ikig 50 kr; s minden előfizető ingyen közölhet házassági ajánlatokat. Tartalma változatos, ajánljuk a szépnem figyelmébe.

CSARNOK.

Kühn Herkules kalandjai.

— Regény —

Irta: Sue Jenő. — Fordította: B.

(16-ik közlés.)

Ezen elhatározás annál okosabb volt. — mivel nem sokára azon földszékek irányában, a hol az örök állottak, több lövés hallatszott.

Cupidó és Tucketituek hirtelen fölláttak és az ablakhoz siettek.

A két mulatt nem habozott többé ily közeli zaj folytán — magát ugy tetetni mintha most ébredett volna föl.

— A vörös brahmadarak némelyike körül belől a esatorna felé szándékozott közeledni — mondá Cupidó, mialatt kinézett az ablakon.

— De valamennyi emberünk ében van. Mint mindenkor ugy most is bátornak mutatja magát Sporterfigdt leánya, fegyverével kezében. Ha rabszolgáinak élén áll, megtámadhatná a piannakotawok egész törzse Sporterfigdtet, mégis mi oly kevéssé félünk tőlük, mint egy szunyograjtól.

— Vajjon urunk parancsából vagytok-e ti itten, hogy bennünket hozzá rendeljete? kérdé Tarpoen, mialatt a meglepetés álarazát vevé fel, ámulva azon, hogy a két feketét a szobában látja; — tán hívtok bennünket, hogy a Sporterfigdt védelmében segítségül legyünk?

— Fegyvert ide — és mi a széczokra indulunk — mondá Siliba. És a két mulatt azonnal ki is ugrott függőágyából.

— Fegyvert? kérdé Cupidó. Hasztalan volna az komám. A mi tüzelésünkre nem válszolnak. En képes vagyok megkülömböztetni egy fölorányi távolban is egy indian lövését valamely telepitvényesétől. — Csak a miénk löttek. Ez csupán csak riadó és semmi más. — Ehhez hozzá vagyunk szokva. A mi katonáink ismet összerakják fegyvereiket és tanyáikra térnek vissza.

— Hohó Tomy — kiáltá Tucketituek egyik bajtársa felé az ablakon át — mit jelent a zaj?

— Az éjszaki széczon álló ör a tűz fényénél egy indiánót látott előtűnni az erdőből. — Engedé eléggé közel jönni és azután realótt; szerencsétlenségére azonban nem találta a golyója és az indian eltűnt. Igen merész lehetett, mert hisz látható a tüzek fényénél, hogy a telepitvény fegyverben áll és mégis oly közelre mert jönni.

— Semmi baj mondá Cupidó a két mulatt felé fordulva — miután ében vagytok, a mi nem történik fáradalom nélkül — bevárjuk a hajnalt is mely nem sokára megjö — elköltjük az egy üveg kill-devilt — melyet ide hoztunk, mert véletek mint jó bajtársakkal, a helyett hogy aludnánk, inkább virasztani tognak.

— Mi elfogadjuk az ajánlatot, melyet tesztek — mondá Tarpoen. — miközben sötét zordon pillantást vetett Cupidóra. Igy végződött ama éj, mely Sporterfigdt lakóira a legszomorubb kimenetelűvé lesz; lefolyt szerencsésen s ez is csak Bell-Cossim elővigyázatának vala köszönhető.

A felkelő nap nemsokára ráhínté sugarait a távozó Ultokra és társaira a két mulatra.

A mint Tarpoen a földszinti ablakok egyike előtt tova ment, mutatónijával kétszer végig simítá fekete szemöldökeit; az ablak függönyei észrevetlen ketté nyitlak és egy zsebkendő hullott ki közülök.

A mulatt örömitasan szemlélté a keszkenőt és halkán suttogá testvérenek:

— A legközelebbi éj nem fogja elrabolni tőlünk a halovány leányt.

Alig hagyá el a vad telepitvényes a Sporterfigdt ültetvényt, a miot dobpergés lön hallható és nemsokára utána bevonult Rudsop őrnagy a mi Herkulesünk barátja két gránátoszázad élén a telepitvénybe.

Egy új hadmozdulat, melyet Cam-Cam nyugodtan megkísérlett, nagyobb haderő mozgósítását tevő szükségessé és hosszabb időn át Sporterfigdt vidéke központul kezdé válni, a telepitvényes hadak házai vállalatainak.

XIII. Az őrnagy és az altiszt.

Mialatt Bell-Cossim eltávozott, hogy Sporterfigdt ifju urnőjét a katonák megérkezéséről értesítse, az alatt Mamicza Rudsop őrnagyot bevezeté ama szobába, mely számára lakóhelyül lön kijelölve, és ahová őt altisztje is nemsokára követé.

Az őrnagy körülbelől 50 éves férfi lehetett, jó magos testalkattal, széles válakkal és észrevehetőn testes. Benne föl lehetett ismereni a flandria arezjellegét és hidegvérűséget egész tisztaságában.

Sűrű bajsza lenszöke volt, valamint haja is hasonszínű, melyet kurtúra nyírva hajpor nélkül viselt; alacsony homloka, kicsi fénylő szeme, teli piros arca, nagy husnéküli orra melyen imitt amott vörös foltok valának, nagy szája és a kissé aláfüggő alsó ajkak, mely mindig a pipát látszott keresni — röviden az őrnagy egészben magán viselé amaz iszákosok típusát, kik Jeniers előtt oly kedves alakok voltak.

Jóllehet eme törzstiszt öltözete hadi s fegyelmi szabályosság helyett épen nevetséges volt, legalább ugy tetszett, hogy nagyobb gondot fordít azon eszközökre, melyek e forró és veszélyes égöv támadásainak inkább ellentállani képesek.

(Folyt. köv.)

Hivatalos közlemény.

Pályázat.

338. sz. 1881. — Üresedésbe jött rimaszécsi körjegyzői állomás betöltésére ezenel pályázat nyitattik évi 600 frtzfizetés és természetbeni lakással. Ennek Rimaszécsent válsztásútjáni betöltésére martius hó 16-ának d. e. 10 órája kitűzetik, a pályázni kívánók értesítetnek, hogy a szabályszerűen felszerelt folyamodványokat legkésőbb f. évi martius 13-ig alólirt szolgabíróhoz benyujtsák, a mely folyamodványok felszereléséhez illetve arra, hogy a folyamodók megválszthatók legyenek, elengedhetlenül szükséges e megyében tett vizsgájukról képesítési bizonyítvány.

Kelt Feleden, 1881. február 23.

Sándor Béla, jszolgabíró.

Szerkesztői üzenetek.

K. J. Meleg üdvözetünk képesében köszönetünk küldjük; a szakezikket nagyon várjuk. A kedves tanár ur jó eleve gondoskodott a „bemutatás”ról.

Ifj. M. G. Tudósításait szívesen vesszük, — kár azonban kétkulacsosnak lennie.

G. Gy. és U. M. Leveleinkkel ezelt érnük? Várjuk válaszukat.

?! Annak a „kelluer” urnak „udvariasságát” mi is tapasztaltuk, — még most sajnáljuk a nyomda festeket pazarolni. Pfui!!

L. P. Még most se! hisz önmaga érzi jelentéktelenségét, majd erre a térére szorítottat vissza. Egyébként mi szajkosarut nem adunk a harapós ebnek, ez a gazdája dolga!

Amicus. Eszeveszett hóbert. A hecezelődést csak a futó bolond nem neveti ki.

Gonosz E. Csak ne verseljen, az égre kérjük, ne verseljen!

—k.—f. Kibetűzni nem tudják a szedők, különben se jutott helyünk. Mást kérünk.

S. A. — K. G. — T. L. — R. R. — Elnezésüket kéri ki Fóthi szerkesztőtársunk, egy kis „palpitatio cordis” nem engedi meg válasza adását; a jövő hét végén okvetetlen menni fognak az epistolák. — „A türelem rózsát terem.”

S. Hermin urnőnek. Az ügyes talányokért fogadjja nagysad utólag köszönetünket. Az „utbaigatás”-sal mindenesetre élni fogunk. Jövőre.

A bécsi lottóban feb. 19. kihuzott számok:

83, 2, 59, 18, 8.

Piaczi árak: Rimaszombat, 1881.

február hó 26-án tartott hetivásár alkalmával a gabonanemek és kapásnövények következőleg jegyeztettek:

Buza hectoliterenkint	8.80	8.50
Feles	7.60	7.60
Rozs	7.90	7.35
Árpa	4.60	4.50
Zab	2.35	2.15
Kukoricza	5.00	4.60
Bab	12.00	9.00
Kása	14.00	12.00
Burgonya	2.80	2.50
Buza métermázsánkint	10.50	10.30
Feles	—	9.20
Rozs	9.20	9.—
Árpa	6.20	6.—
Zab	5.50	5.45
Széna, kötött	—	1.60
Tak. szalma	—	0.55
Alom-szalma	—	0.35
Zsúp-szalma	—	1.10

Felelős szerkesztő s laptulajdonos:

Pető Pcrubszki Pál.

Szerkesztőtárs: Fóthi Kovács Béla.

H I R D E T É S E K.

Árverési hirdetmény.

A rimaszombati kir. Törvényszék f. é. január hó 8-ról 55 sz. p/a. kelt végzése folytán vagyombukott jolsvai lakos Ozikornyay Dániel esődtömögéhez tartozó s a jolsvai 58. 712. 791. 842. 1049. 1053. 1221. 1528. és 1569. számú telekjegyzőkönyvekben jegyzett ház, belsőség s — földbirtok felerészből álló, s 3795 frtra becsült — ugy szintén a ratkói 238. 311. 386. és 479 sz. telekjegyzőkönyvekben irt, ház és földbirtokból álló s 147 frtra becsült ingatlanságok, és pedig a jolsvai ingatlanok: folyó 1881. évi febr. hó 28-án, esetleg marc. hó 28-án s következő napokon, mindenkor 10 órától kezdve Jolsván a városház termében, a ratkóiak pedig folyó 1881. évi mar. hó 5-én, esetleg april hó 5-én d. u. 2 órakor Ratkón a városi teremben, 10% bánatpénz előleges letétele mellett nyilvános árverés útján fognak eladatni. — További feltételek addig is Madarász Soma tömeggondnok urnál Jolsván, és Nagyrőzén a kir. közjegyzői irodában megtudhatók.

Kelt Nagyrőzén, 1881. február hó 8-án.

3—3

Ferdinandy János, kir. közjegyző.